

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (deseti senat)

z dne 24. septembra 2020*

„Predhodno odločanje – Državne pomoči – Člena 107 in 108 PDEU – Uredba (EU) št. 651/2014 – Izjema za nekatere vrste pomoči, združljive z notranjim trgov – Priloga I – Mala in srednja podjetja (MSP) – Opredelitev – Merilo neodvisnosti – Člen 3(1) – Neodvisno podjetje – Člen 3(4) – Izključitev – Posredni nadzor javnih organov nad 25 % kapitala ali glasovalnih pravic s strani javnih organov – Pojma ‚nadzor‘ in ‚javni organi‘“

V zadevi C-516/19,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Verwaltungsgericht Berlin (upravno sodišče v Berlinu, Nemčija) z odločbo z dne 17. junija 2019, ki je na Sodišče prispela 9. julija 2019, v postopku

NMI Technologietransfer GmbH

proti

EuroNorm GmbH,

SODIŠČE (deseti senat),

v sestavi I. Jarukaitis, predsednik senata, E. Regan (poročevalec), predsednik petega senata, in C. Lycourgos, sodnik,

generalni pravobranilec: M. Szpunar,

sodna tajnica: M. Krausenböck, administratorica,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 10. junija 2020,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za NMI Technologietransfer GmbH A. Holle in C. Lindemann, Rechtsanwälte,
- za EuroNorm GmbH A. Fuchs, M. Netzel in G. Sarembea,
- za Evropsko komisijo K. Blanck in V. Bottka, agenta,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

* Jezik postopka: nemščina.

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 3(4) Priloge I k Uredbi Komisije (EU) št. 651/2014 z dne 17. junija 2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgovom pri uporabi členov 107 in 108 [PDEU] (UL 2014, L 187, str. 1).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med družbama NMI Technologietransfer GmbH (v nadaljevanju: NMI TT) in EuroNorm GmbH, ker je zadnjenavedena družbi NMI Technologietransfer GmbH zavrnila dodelitev subvencije za financiranje raziskovalnega in razvojnega projekta v korist malih in srednjih podjetij (MSP).

Pravni okvir

Pravo Unije

Priporočilo 2003/361/ES

- 3 V uvodnih izjavah 9 in 13 Priporočila Komisije 2003/361/ES z dne 6. maja 2003 o opredelitvi mikro-, majhnih in srednje velikih podjetij (UL 2003, L 124, str. 36; v nadaljevanju: priporočilo iz leta 2003) je navedeno:

„(9) Da bi bolje razumeli dejanski gospodarski položaj MSP in da bi iz te kategorije izločili skupino podjetij, katerih gospodarska moč bi lahko presegala moč dejanskih MSP, je treba uvesti razlikovanje med različnimi vrstami podjetij glede na to, ali so neodvisna, ali imajo kapital, ki ne pomeni nadzornega položaja (partnerska podjetja), in ali so povezana z drugimi podjetji. Ohrani se meja 25 % kapitala iz [...] Priporočila [Komisije] 96/280/ES [dne 3. aprila 1996 o opredelitvi majhnih in srednje velikih podjetij (UL 1996, L 107, str. 4)], pod katero se podjetje šteje za neodvisno.

[...]

(13) Da bi se izognili samovoljnemu razlikovanju med različnimi javnimi organi države [...] [članice] in zaradi potrebe po pravni varnosti je treba potrditi, da podjetje s 25 % ali več svojega kapitala ali glasovalnih pravic pod nadzorom javnega organa ni MSP.“

Uredba št. 651/2014

- 4 V uvodnih izjavah 30 in 40 Uredbe št. 651/2014 je navedeno:

„(30) Da bi odpravili razlike, ki bi lahko povzročile izkrivljanje konkurence, olajšali usklajevanja med različnimi pobudami Unije in nacionalnimi pobudami v zvezi z MSP ter izboljšali jasnost upravnih postopkov in pravno varnost, bi morala opredelitev MSP v tej uredbi temeljiti na opredelitvi iz Priporočila [iz leta 2003].

[...]

(40) MSP imajo odločilno vlogo pri ustvarjanju delovnih mest ter so na splošno dejavnik družbene stabilnosti in gospodarskega razvoja. Vendar lahko nedelovanje trga ovira razvoj MSP, zaradi česar imajo ta podjetja naslednje značilne omejitve. MSP imajo pogosto težave pri pridobivanju kapitala ali posojil, ker nekateri finančni trgi niso naklonjeni tveganjem in lahko nudijo zavarovanje le do omejene mere. Njihovi omejeni viri lahko tudi omejijo dostop do informacij,

zlasti glede nove tehnologije in morebitnih trgov. Kadar se nekatere vrste pomoči dodelijo za MSP, bi bilo treba tako pomoč izvzeti iz te uredbe, da se olajša razvoj gospodarskih dejavnosti MSP. [...]"

5 Člen 1 te uredbe, naslovljen „Področje uporabe“, v odstavku 1 določa:

„Ta uredba se uporablja za naslednje vrste pomoči:

[...]

(b) pomoč za MSP v obliki pomoči za naložbe, pomoči za tekoče poslovanje in pomoči za dostop do finančnih sredstev za MSP;

[...]“

6 Člen 2 navedene uredbe določa:

„V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

[...]

2. ‚mala in srednja podjetja‘ ali ‚MSP‘ pomeni podjetja, ki izpolnjujejo pogoje iz Priloge I;

[...]“

7 Člen 2 Priloge I k Uredbi št. 651/2014, naslovljene „Opredelitev MSP“, določa:

„1. Kategorijo mikro, malih in srednjih podjetij (v nadaljnjem besedilu: MSP) sestavljajo podjetja, ki imajo manj kot 250 zaposlenih ter letni promet, ki ne presega 50 milijonov [...] [EUR] in/ali letno bilančno vsoto, ki ne presega 43 milijonov [...] [EUR].

2. V kategoriji MSP se malo podjetje opredeljuje kot tisto, ki ima manj kot 50 zaposlenih in ima letni promet in/ali letno bilančno vsoto, ki ne presega 10 milijonov [...] [EUR].

3. V kategoriji MSP se mikro podjetje opredeljuje kot tisto, ki ima manj kot 10 zaposlenih in ima letni promet in/ali letno bilančno vsoto, ki ne presega 2 milijonov [...] [EUR].“

8 Člen 3 te priloge, naslovljen „Vrste podjetij, upoštevane pri izračunu števila zaposlenih in finančnih zneskov“, določa:

„1. ‚Neodvisno podjetje‘ je vsako podjetje, ki ne izpolnjuje opredelitve partnerskega podjetja v smislu odstavka 2 ali povezanega podjetja v smislu odstavka 3.

2. ‚Partnerska podjetja‘ so vsa podjetja, ki ne izpolnjujejo opredelitve povezanih podjetij v smislu odstavka 3 in med katerimi obstaja naslednje razmerje: podjetje (podjetje višje v lastniški verigi) ima samo ali skupaj z enim ali več povezanimi podjetji v smislu odstavka 3 v lasti 25 % ali več kapitala ali glasovalnih pravic drugega podjetja (podjetje nižje v lastniški verigi).

Vendar se podjetje lahko obravnava kot neodvisno, torej takšno, ki nima partnerskih podjetij, tudi če 25 % prag dosežejo ali presežejo naslednji investitorji, če ti investitorji posamezno ali skupaj niso povezani z zadevnim podjetjem v smislu odstavka 3:

[...]

(b) univerze ali neprofitni raziskovalni centri;

[...]

(d) avtonomni lokalni organi z letnim proračunom manj kot 10 milijonov [...] [eurov] in z manj kot 5000 prebivalci.

3. ‚Povezana podjetja‘ so podjetja, med katerimi obstaja eno naslednjih razmerij:

(a) podjetje ima večino glasovalnih pravic delničarjev ali družbenikov v drugem podjetju;

(b) podjetje ima pravico, da imenuje ali odstavi večino članov upravnega, upravljaljskega ali nadzornega organa v drugem podjetju;

(c) podjetje ima pravico, da izvaja prevladujoč vpliv nad drugim podjetjem na podlagi pogodbe, podpisane s tem podjetjem, ali določbe v statutu tega podjetja;

(d) podjetje, ki je delničar ali družbenik drugega podjetja, na podlagi sporazuma z drugimi delničarji ali družbeniki tega podjetja samo nadzoruje večino glasovalnih pravic delničarjev ali družbenikov v tem podjetju.

Domneva, da v podjetju ni prevladujočega vpliva, obstaja, če se investitorji iz drugega pododstavka odstavka 2 ne vključujejo, neposredno ali posredno, v upravljanje zadevnega podjetja, ne glede na svoje pravice kot delničarji podjetja.

Kot povezana se obravnavajo tudi podjetja, ki imajo z enim ali več povezanimi podjetji katero koli razmerje, opisano v prvem pododstavku, ali vsi investitorji iz odstavka 2.

Kot povezana podjetja se obravnavajo tudi podjetja, ki so med seboj povezana preko fizične osebe ali skupine fizičnih oseb, ki skupno delujejo, če opravljajo svojo dejavnost ali del svoje dejavnosti na istih upoštevni trgih ali na sosednjih trgih.

[...]

4. Podjetje se ne obravnava kot MSP, če ima en ali več javnih organov neposredno ali posredno, skupaj ali posamezno v lasti 25 % ali več kot 25 % kapitala ali glasovalnih pravic, razen v primerih iz drugega pododstavka odstavka 2.

[...]“

Direktiva 2006/111/ES

- 9 Člen 2 Direktive Komisije 2006/111/ES z dne 16. novembra 2006 o preglednosti finančnih odnosov med državami članicami in javnimi podjetji ter o finančni preglednosti znotraj določenih podjetij (UL 2006, L 318, str. 17) določa:

„Za namen te direktive:

(a) ‚javne oblasti‘ pomenijo vse organe oblasti, skupaj z državnimi in regionalnimi, lokalnimi in vsemi drugimi ozemeljskimi oblastmi;

[...]“

Nemško pravo

Smernica „centralni program za inovacije za MSP“

- 10 Na podlagi točke 3.1.1(a) Richtlinie „Zentrales Innovationsprogramm Mittelstand“ (smernica „centralni program za inovacije za MPS“) zveznega ministrstva za gospodarstvo in energetiko v različici z dne 15. aprila 2015 so MSP s sedežem v Nemčiji upravičena do raziskovalnih in razvojnih projektov.
- 11 V opombi 3 k tej smernici je navedeno, da se določbe Priloge I k Uredbi št. 651/2014 uporabljajo za določitev, ali je neko podjetje MSP.

Statut NMI-Instituta

- 12 Člen 2 statuta NMI Naturwissenschaftliches und Medizinisches Institut an der Universität Tübingen (v nadaljevanju: NMI-Institut), kakor ga je 11. avgusta 2015 potrdil Regierungspräsidium Tübingen (regionalni svet mesta Tübingen) (v nadaljevanju: statut fundacije NMI-Institut), določa:

„Namen fundacije je spodbujanje znanosti in raziskovanja. Ta namen se uresničuje zlasti z:

- uporabo rezultatov temeljnih raziskav na področju naravoslovnih znanosti in medicine ter njihovega nadaljnjega razvoja do ravni, ki omogoča njihovo izvajanje v industrijski praksi;
- izvajanjem raziskovalnih in razvojnih projektov v imenu zvezne države, zveznih dežel in raziskovalnih organov;
- načrtovanjem, izvajanjem in ocenjevanjem raziskovalnih projektov v tesnem sodelovanju med javnimi naročniki, drugimi raziskovalnimi organi in poslovnimi podjetji;
- ustreznim omogočanjem dostopa do pridobljenega znanja specializirani javnosti, podjetjem in drugim raziskovalnim organizacijam;
- izvedbo znanstvenih dogodkov.“

- 13 Člen 5 tega statuta določa:

„Organi fundacije so:

1. svet fundacije,
2. upravni odbor.“

- 14 Člen 6 navedenega statuta določa:

„1. Člani sveta fundacije so:

- (a) predstavnik Ministerium für Finanzen und Wirtschaft Baden-Württemberg (ministrstvo za finance in gospodarstvo zvezne dežele Baden-Württemberg);
- (b) predstavnik Ministerium für Wissenschaft, Forschung und Kunst Baden-Württemberg (ministrstvo za znanost, raziskave in umetnost zvezne dežele Baden-Württemberg);
- (c) župan mesta Reutlingen;

- (d) rektor univerze v Tübingenu;
- (e) trije profesorji univerze v Tübingenu;
- (f) dekan Hochschule Reutlingen (visokošolska izobraževalna ustanova v Reutlingenu);
- (g) predstavnik inštituta Fraunhofer-Gesellschaft zur Förderung der angewandten Forschung e.V.;
- (h) šest oseb iz gospodarstva.

Člane, navedene v točkah od (e) do (h), imenuje ministrstvo za finance in gospodarstvo zvezne dežele Baden-Württemberg, člani, navedeni v točkah (e) in (f), so imenovani s soglasjem z ministrstva za znanost, raziskave in umetnost zvezne dežele Baden-Württemberg ter na predlog univerze v Tübingenu oziroma visokošolske izobraževalne ustanove v Reutlingenu; član, naveden v točki (g), je imenovan s soglasjem Fraunhofer-Gesellschaft zur Förderung der angewandten Forschung e.V. Člani iz točke (h) so imenovani s soglasjem sveta fundacije, pri čemer je en član imenovan na predlog gospodarske in industrijske zbornice Baden Würtemberg, en član pa na predlog Landesverband der baden-württembergischen Industrie e. V. (deželno združenje zvezne dežele Baden Würtemberg za industrijo).

2. Ministrstvo za finance in gospodarstvo lahko v svet fundacije imenuje dve osebi, povezani z delom fundacije.

[...]

5. Delovanje v okviru sveta fundacije je prostovoljno.“

15 Člen 7 statuta fundacije NMI-Institut določa:

„1. Svet fundacije določi načela za delo fundacije v okviru nalog iz člena 2 in skrbi, da se ta upoštevajo.

2. Svet fundacije se posvetuje in določi:

- (a) dolgoročno načrtovanje fundacije na področju raziskav, razvoja in razširitve;
- (b) srednjeročno in dolgoročno finančno načrtovanje ter pripravo poslovnega načrta in načrta delovnih mest;
- (c) imenovanje in odpoklic upravnega odbora;
- (d) razrešitev upravnega odbora;
- (e) imenovanje revizorja;
- (f) odobritev pravnih aktov [...];
- (g) spremembo statuta fundacije in prenehanje fundacije.

[...]“

16 Člen 13 tega statuta določa:

„1. Statut se lahko spremeni, fundacija pa preneha s sklepom sveta fundacije. Upravni odbor mora predhodno podati izjavo. Za sklepe se zahteva dvotretjinska večina članov sveta fundacije.

2. V primeru prostovoljnega ali prisilnega prenehanja fundacije, oziroma če ni več razlogov za obstoj davčnih olajšav, se premoženje fundacije prenese na zvezno deželo Baden-Württemberg.“

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

- 17 NMI Institut je javno koristna fundacija civilnega prava s pravno sposobnostjo, ki ima sedež v Reutlingenu (Nemčija) in katere namen je spodbujanje znanosti in raziskav.
- 18 NMI TT je družba z omejeno odgovornostjo, ki ima sedež na istem naslovu kot fundacija NMI Institut, ki ima v lasti 90 % kapitala te družbe, katere namen je uporaba znanja, opravljanje svetovalnih storitev in izvedba pogodbenih raziskav na področju inženirstva, znanosti in medicine. Natančneje, namen družbe NMI TT, katere nekatera področja raziskav sovpadajo tudi s področji raziskav fundacije NMI Institut, je v praksi uporabiti rezultate raziskav, ki jih je slednja pridobila, s finančnim dobičkom.
- 19 Kapital fundacije NMI-Institut je v pretežnem delu v lasti zasebnih družb, pri čemer je približno 6 % v lasti mesta Reutlingen. Svet fundacije NMI-Institut (v nadaljevanju: svet fundacije), ki odločitve načeloma sprejema z navadno večino, sestavlja 17 članov, med katerimi so predstavnik ministrstva za finance in gospodarstvo zvezne dežele Baden-Württemberg, predstavnik ministrstva za znanost, raziskave in umetnost te dežele, župan mesta Reutlingen, rektor in trije profesorji univerze v Tübingenu, dekan visokošolske izobraževalne ustanove v Reutlingenu in predsednik gospodarske in industrijske zbornice tega mesta.
- 20 Družba NMI TT je 26. julija 2016 pri družbi EuroNorm – nosilki projektov v smislu smernice v zvezi s „centralnim programom za inovacije za MSP“, v različici z dne 15. aprila 2015, ki jo je Zvezna republika Nemčija, ki jo je zastopalo zvezno ministrstvo za gospodarstvo in energetiko, pooblastila za opravljanje upravnih nalog na področju subvencij v lastnem imenu in na podlagi javnega prava – vložila vlogo za subvencijo za financiranje raziskovalnega in razvojnega projekta v skladu s to smernico za obdobje od 1. septembra 2016 do 31. avgusta 2018.
- 21 Družba EuroNorm je z odločbo z dne 28. februarja 2017 to vlogo zavrnila z obrazložitvijo, da družbe NMI TT ni mogoče opredeliti kot MSP v smislu Priloge I k Uredbi št. 651/2014, ker je v skladu s členom 3(4) te priloge ta opredelitev izključena, če ima eden ali več javnih organov neposredno ali posredno in skupaj ali posamezno v lasti 25 % ali več kot 25 % kapitala ali glasovalnih pravic zadevnega podjetja. Po mnenju družbe EuroNorm je sicer neposredni nadzor javnih organov nad družbo NMI TT izključen, saj je 90 % njenega kapitala v lasti fundacije civilnega prava, v tem primeru fundacije NMI-Institut. Vendar bi se lahko domnevalo, da imajo javni organi posredni nadzor, saj večino članov sveta fundacije sestavljajo predstavniki dežele, mesta, univerze in javne visokošolske ustanove ter gospodarske in industrijske zbornice, ki ima v nemškem pravu prav tako status javnega organa. Ker sta poleg tega fundacija NMI-Institut in družba NMI TT povezani podjetji v smislu člena 3(3)(a) navedene priloge, naj se pravilo o odstopanju iz člena 3(2), drugi pododstavek, točke od (a) do (d), te priloge ne bi uporabljalo.
- 22 Družba NMI TT je zoper to odločbo vložila ugovor z obrazložitvijo, da je družba EuroNorm napačno presodila vpliv javnih organov na fundacijo NMI-Institut in s tem nanjo. Drugače kot je to v primeru združenja ali družbe z omejeno odgovornostjo, katerih transakcije se določajo na podlagi sklepov, ki jih sprejme večina njegovih članov ali družbenikov, naj bi delovanje fundacije civilnega prava temeljilo izključno na volji njenih ustanoviteljev. Zato v obravnavanem primeru svet fundacije ne bi mogel vplivati niti na odločitve fundacije NMI-Institut niti na odločitve družbe NMI TT. Svet fundacije bi bilo treba šteti bolj za posvetovalni strokovni organ. Poleg tega naj bi člani sveta fundacije svoje dejavnosti opravljali prostovoljno, na sestankih pa naj bi se srečevali le enkrat na leto.

- 23 Družba EuroNorm je z odločbo z dne 12. junija 2017 ta ugovor zavrnila, pri čemer je pojasnila, da je svet fundacije fundacijo NMI-Institut usmerjal glede na naloge, ki so ji dodeljene na podlagi njenega statuta. Ker poleg tega področje dejavnosti družbe NMI TT prav tako sovпада z namenom fundacije NMI-Institut, bi bilo treba sklepati na obstoj zadostnega vpliva javnih organov na to družbo.
- 24 Družba NMI TT je pri Verwaltungsgericht Berlin (upravno sodišče v Berlinu, Nemčija) zoper to odločbo vložila tožbo, v okviru katere je poudarila široke pristojnosti, ki jih ima na splošno upravni odbor fundacije. Tako naj v tem primeru svet fundacije NMI-Institut ne bi mogel dati nobenih navodil upravnemu odboru, vključno s tem, kako naj fundacija NMI-Institut izvršuje svoje pravice družbenika, s katerimi razpolaga v družbi NMI TT. Družba EuroNorm ponovno trdi, da ima svet fundacije, katerega večina članov so predstavniki javnih organov, glede pristojnosti, ki so temu svetu podeljene s statutom fundacije NMI-Institut, prevladujoč vpliv na fundacijo NMI-Institut in zato na družbo NMI TT.
- 25 Predložitveno sodišče meni, da je odločitev v sporu odvisna od tega, ali je družba EuroNorm upravičeno menila, da družbe NMI TT na podlagi člena 3(4) Priloge I k Uredbi št. 651/2014 ni mogoče šteti za MSP v smislu te priloge, in je zato upravičeno zavrnila njeno vlogo za subvencijo, saj je družba EuroNorm poleg tega menila, da je bil raziskovalni in razvojni projekt iz postopka v glavni stvari upravičen do predlaganega financiranja. To sodišče se zato sprašuje, ali je treba v okoliščinah iz postopka v glavni stvari domnevati, da so javni organi prek fundacije NMI-Institut izvajali posredni nadzor nad družbo NMI TT.
- 26 Verwaltungsgericht Berlin (upravno sodišče v Berlinu) je v teh okoliščinah prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:
- „1. Ali družbe z omejeno odgovornostjo, ki opravlja gospodarsko dejavnost, v skladu s členom 3(4) Priloge I k Uredbi št. 651/2014 ni mogoče šteti za [MSP] že zato, ker je 90 % njenega osnovnega kapitala v lasti fundacije civilnega prava, katere [...] svet fundacije, ki ni poslovodni organ, med drugim sestavlja 17 članov, med katerimi sta dva predstavnika ministrstev, župan nekega mesta, rektor neke univerze, trije profesorji te univerze, dekan druge visokošolske ustanove in direktor neke gospodarske in industrijske zbornice?
 2. Ali so javne univerze in visokošolske ustanove ter nemške gospodarske in industrijske zbornice javni organi v smislu člena 3(4) Priloge I k Uredbi št. 651/2014?
 3. Ali so osebe, ki za delo v svetu fundacije ne prejemajo plačila, javni organi v smislu člena 3(4) Priloge I k Uredbi št. 651/2014 samo zato, ker glavno poklicno dejavnost opravljajo v javnem organu?
 4. Ali to, da so kapital ali glasovalne pravice nekega podjetja v lasti javnih organov v smislu člena 3(4) Priloge I k Uredbi št. 651/2014, pomeni, da morajo imeti organi javnih organov možnost, da članom sveta fundacije, ki za svoje delo ne prejemajo plačila, na podlagi pravnega razmerja dajejo navodila, kako naj glasujejo v svetu fundacije?
 5. Ali to, da imajo javni organi posredno v lasti glasovalne pravice nekega podjetja, pomeni, da je znano, da javni organi vplivajo na člane sveta fundacije, ki za svoje delo ne prejemajo plačila, da ti izvršujejo glasovalne pravice na način, ki ga določijo javni organi?
 6. Ali imajo javni organi posredno v lasti glasovalne pravice nekega podjetja že, če obstaja možnost, da bodo člani sveta fundacije, ki za svoje delo ne prejemajo plačila, pri svojem delu v tem svetu upoštevali interese svojih izvornih javnih organov?
 7. Ali ‚skupaj [...] v lasti‘ v smislu člena 3(4) Priloge I k Uredbi št. 651/2014 pomeni, da mora biti mogoče ugotoviti oblikovanje skupne volje javnih organov glede glasovalnih pravic?

8. Ali je za ugotovitev, ali so kapital ali glasovalne pravice nekega podjetja ‚v lasti‘ javnih organov v smislu člena 3(4) Priloge I k Uredbi št. 651/2014, bistveno, kako fundacija dejansko uporablja statut [fundacije NMI-Institut] ali kako je mogoče razumeti besedilo statuta?“

Vprašanja za predhodno odločanje

Uvodne ugotovitve

- 27 Predložitveno sodišče želi z osmimi vprašanji, ki jih je treba obravnavati skupaj, v bistvu izvedeti – kot je natančneje razvidno iz prvega od teh vprašanj – ali je treba člen 3(4) Priloge I k Uredbi št. 651/2014 razlagati tako, da nasprotuje nacionalni ureditvi, ki izključuje, da bi bilo podjetje mogoče šteti za MSP, če je organ podjetja, ki ima v lasti bistveni del kapitala tega podjetja, čeprav ni pooblaščen za njegovo vsakodnevno poslovanje, večinsko sestavljen iz članov, ki predstavljajo javne organe v smislu te določbe, tako da slednji že zaradi tega nad prvim podjetjem skupaj izvršujejo posredni nadzor v smislu te določbe.
- 28 To sodišče želi zato po eni strani ugotoviti, kot je razvidno iz njegovega drugega in tretjega vprašanja, ali naj pojem „javni organ“, vključuje subjekte, kot so univerze in visokošolske ustanove ter gospodarska in industrijska zbornica, ne da bi bilo v zvezi s tem pomembno, da osebe, ki jih ti organi imenujejo, v zadevnem podjetju delujejo prostovoljno.
- 29 Po drugi strani navedeno sodišče z vprašanji od četrtega do osmega v bistvu sprašuje, ali za obstoj nadzora v smislu člena 3(4) Priloge I k Uredbi št. 651/2014 zadostuje, da imajo javni organi skupno, čeprav posredno, vsaj 25 % kapitala ali glasovalnih pravic zadevnega podjetja, v skladu s statutom podjetja, ki izvaja neposredni nadzor nad zadevnim podjetjem, ne da bi bilo treba poleg tega preučiti, ali lahko ti organi vplivajo in usklajujejo dejansko izvajanje glasovalnih pravic njegovih predstavnikov, oziroma ali slednji dejansko upoštevajo interese teh organov.
- 30 Iz elementov, ki jih ima na voljo Sodišče, je razvidno, da so ta vprašanja postavljena v okviru vloge za subvencijo, ki jo je vložilo podjetje, družba NMI TT, ki je „spin-off“ fundacije civilnega prava NMI-Institut, ki ima 90 % kapitala in 88,8 % glasovalnih pravic tega podjetja in katerega svet fundacije sestavljajo med drugim dva predstavnika ministrstva dežele, župan mesta, rektor in trije profesorji univerze, dekan visokošolske izobraževalne ustanove tega mesta in direktor gospodarske in industrijske zbornice tega mesta, ki tvorijo večino v tem svetu fundacije.
- 31 Za preučitev teh vprašanj je treba opozoriti, da Komisija – kot je razvidno zlasti iz uvodne izjave 40 Uredbe št. 651/2014, katere namen je razglasitev nekaterih vrst državnih pomoči za združljive z notranjim trgom na podlagi členov 107 in 108 PDEU – zavzame ugoden pristop v zvezi z državnimi pomočmi za MSP zaradi nedelovanja trga, zaradi česar se morajo ta podjetja soočiti z določenimi ovirami, ki omejujejo njihov socialni in ekonomski zaželeni razvoj.
- 32 V skladu s členoma 2 in 3 Priloge I k Uredbi št. 651/2014 je podjetje mogoče opredeliti kot MSP v smislu te uredbe, če izpolnjuje tri merila, in sicer merilo v zvezi s številom zaposlenih oseb, finančno merilo v zvezi z letnim prometom oziroma letno bilančno vsoto, ter merilo neodvisnosti (glej po analogiji sodbo z dne 29. aprila 2004, Italija/Komisija, C-91/01, EU:C:2004:244, točka 47).
- 33 V zvezi z zadnjemavedenim merilom, ki je edino sporno v postopku v glavni stvari, je Sodišče razsodilo, da je njegov namen zagotoviti, da ukrepi, namenjeni MSP, resnično koristijo podjetjem, za katera je velikost ovira, ne pa tistim, ki so del velike skupine in imajo torej dostop do sredstev in podpore, ki je njihovi konkurenti podobne velikosti nimajo (glej po analogiji sodbo z dne 29. aprila 2004, Italija/Komisija, C-91/01, EU:C:2004:244, točka 50).

- 34 Namen tega merila, kot je razvidno zlasti iz uvodne izjave 9 priporočila iz leta 2003, na katerem, kot je navedeno v uvodni izjavi 30 Uredbe št. 651/2014, temelji pojem „MSP“, ki je opredeljen v Prilogi I k tej uredbi, je torej bolje razumeti dejanski gospodarski položaj MSP in iz kategorije MSP izločiti skupine podjetij, katerih gospodarska moč bi lahko presežala moč MSP, da bi koristi, ki za kategorijo MSP izhajajo iz različnih ureditev ali ukrepov v njihovo korist, imela podjetja, ki to dejansko potrebujejo (glej po analogiji sodbo z dne 27. februarja 2014, HaTeFo, C-110/13, EU:C:2014:114, točka 31).
- 35 S tega vidika je na podlagi člena 3(1) Priloge I k Uredbi št. 651/2014 „neodvisno podjetje“ vsako podjetje, ki ne izpolnjuje opredelitve partnerskega podjetja v smislu odstavka 2 ali opredelitve povezanega podjetja v smislu odstavka 3 navedenega člena.
- 36 V skladu s členom 3(3)(a) te priloge sta dve podjetji „povezani“, zlasti če ima eno od njiju večino glasovalnih pravic delničarjev v drugem podjetju, medtem ko gre v skladu s členom 3(2), prvi pododstavek, navedene priloge za „partnerski“ podjetji, če nista opredeljeni kot „povezani podjetji“, vendar ima eno od njiju samo ali skupaj z enim ali več povezanimi podjetji v lasti vsaj 25 % kapitala ali glasovalnih pravic drugega podjetja, razen v primeru izjem iz člena 3(2), drugi pododstavek, od (a) do (d) te priloge.
- 37 V skladu z zadnjenavedeno določbo da je podjetje „neodvisno podjetje“ v smislu člena 3(1) Priloge I k Uredbi št. 651/2014 tudi takrat, kadar je vsaj 25 % njegovega kapitala ali glasovalnih pravic v lasti določenih vrst investitorjev, kot so med drugim na podlagi člena 3(2), drugi pododstavek, točki (b) in (d), te priloge univerze in nekateri avtonomni lokalni organi, če ti investitorji niso – v smislu člena 3(3) te priloge – posamično ali skupaj z navedenim podjetjem povezani.
- 38 Vendar v tem okviru člen 3(4) te priloge določa splošno pravilo o izključitvi iz opredelitve MSP, v skladu s katero podjetja ni mogoče šteti za MSP, „če ima e[de]n ali več javnih organov neposredno ali posredno, skupaj ali posamezno v lasti 25 % ali več kot 25 % kapitala ali glasovalnih pravic“, razen če ti organi, kot je pojasnjeno v tej isti določbi, ne spadajo v kategorije investitorjev, naštetih v členu 3(2), drugi pododstavek, navedene priloge.
- 39 Iz vseh teh določb izhaja, da podjetja ni mogoče šteti za MSP v smislu Priloge I k Uredbi št. 651/2014, če vsaj 25 % njegovega kapitala ali glasovalnih pravic nadzoruje – pa čeprav posredno – eden ali več javnih organov, posamezno ali skupaj, razen če slednji niso investitorji, ki niso povezani s tem podjetjem v smislu člena 3(3) te priloge in ki so navedeni v členu 3(2), drugi pododstavek, od (a) do (d), navedene priloge.
- 40 V obravnavanem primeru, kot je razvidno iz odgovorov na vprašanja, ki jih je Sodišče postavilo na obravnavi, ni sporno, da je družba NMI TT, ki ji je bila z odločbo iz postopka v glavni stvari zavržena opredelitev MSP, podjetje, povezano s fundacijo NMI-Institut v smislu člena 3(3)(a) Priloge I k Uredbi št. 651/2014, ker ima večino glasovalnih pravic v tej fundaciji. Iz tega sledi, da družba NMI TT ne spada na področje uporabe izjeme iz člena 3(2), drugi pododstavek, te priloge za nekatere vrste investitorjev.
- 41 Zato je v teh okoliščinah treba preučiti le, ali je mogoče podjetje, kot je družba NMI TT, v skladu s splošnim pravilom o izključitvi iz člena 3(4) Priloge I k Uredbi št. 651/2014 izključiti iz opredelitve MSP v smislu te priloge zgolj zato, ker ga posredno nadzirajo javni organi, ki so zastopani v podjetju, s katerim je povezano in nad katerim ima neposreden nadzor.
- 42 V zvezi s tem pa je treba spomniti, da člen 267 PDEU Sodišču ne daje pristojnosti, da uporabi pravila Unije v določenem primeru, ampak le, da se izreče o razlagi Pogodb in aktov, ki jih sprejmejo institucije Unije. Sodišču torej ni treba niti ugotavljati dejstev, ki so pripeljala do spora o glavni stvari, in iz tega izpeljati posledice za odločbo, ki jo mora izdati predložitveno sodišče, niti razlagati zadevne določbe nacionalnih zakonov in drugih predpisov (sodba z dne 14. maja 2020, Bouygues travaux publics in drugi, C-17/19, EU:C:2020:379, točki 51 in 52).

- 43 Na vprašanja, ki jih je postavilo predložitveno sodišče, je treba odgovoriti na podlagi teh uvodnih ugotovitev.

Pojem „javni organ“ v smislu člena 3(4) Priloge I k Uredbi št. 651/2014

- 44 Za ugotovitev, ali naj pojem „javni organ“ v smislu člena 3(4) Priloge I k Uredbi št. 651/2014 vključuje subjekte, kot so univerze, visokošolske izobraževalne ustanove ter gospodarska in industrijska zbornica, je treba opozoriti, da v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča iz zahtev po enotni uporabi prava Unije in načela enakosti izhaja, da je treba pojme iz določbe prava Unije, ki za določitev svojega pomena in obsega ne napotujejo izrecno na pravo držav članic, običajno v vsej Uniji razlagati avtonomno in enotno, ne glede na opredelitve, ki se uporabljajo v državah članicah, pri čemer pa je treba upoštevati besedilo zadevne določbe ter okvir in cilje, ki se uresničujejo z ureditvijo, katere del je ta določba (sodba z dne 5. februarja 2020, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Registracija pomorščakov v pristanišču Rotterdam), C-341/18, EU:C:2020:76, točka 40 in navedena sodna praksa).
- 45 Iz tega izhaja, da je treba, ker člen 3(4) Priloge I k Uredbi št. 651/2014 ne napotuje na nacionalno pravo, pojem „javni organ“ iz te določbe šteti za avtonomen pojem prava Unije, katerega pomen in obseg morata biti enaka v vseh državah članicah. Zato mora razlago tega pojma, ki bo v pravnem redu Unije enotna, podati Sodišče.
- 46 Prvič, glede besedila člena 3(4) Priloge I k Uredbi št. 651/2014 je treba pomen in obseg pojma „javni organ“ – ker niti ta določba niti nobena druga določba te uredbe, zlasti njen člen 2, ne vsebujejo opredelitve tega pojma – določiti glede na njegov običajni pomen v vsakdanjem jeziku (glej po analogiji sodbo z dne 5. februarja 2020, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Registracija pomorščakov v pristanišču Rotterdam), C-341/18, EU:C:2020:76, točka 42 in navedena sodna praksa).
- 47 Pojem „javni organ“ je treba razumeti tako, da se v običajnem pomenu nanaša na državo, na regionalne ali lokalne oblasti in na organe, ustanovljene s posebnim namenom zadovoljevanja potreb v splošnem interesu, ki imajo pravno osebnost in jih bodisi večinoma financirajo oziroma neposredno ali posredno nadzirajo država, regionalne ali lokalne oblasti ali drugi javni organi.
- 48 Iz tega izhaja, da je treba v člen 3(4) Priloge I k Uredbi št. 651/2014 vključiti vse subjekte in organe, ki izvršujejo javna pooblastila.
- 49 Drugič, glede sobesedila, v katero je umeščena navedena določba, je iz uvodne izjave 13 priporočila iz leta 2003, na kateri temelji – kot je bilo navedeno v točki 34 te sodbe – opredelitev pojma „MSP“ v smislu Priloge I k Uredbi št. 651/2014, razvidno, da v tej določbi določena izključitev zaradi pravne varnosti zajema različne javne subjekte države članice, da bi se izognilo samovoljnemu razlikovanju med njimi.
- 50 V zvezi s tem pa je treba v soglasju s Komisijo poudariti, da Direktiva 2006/111 – katere cilj je državam članicam naložiti številne obveznosti za zagotovitev preglednosti finančnih odnosov med njimi in javnimi podjetji – v členu 2(a) opredeljuje pojem „javne oblasti“ tako, da poleg države vključuje vse organe oblasti, skupaj z državnimi in regionalnimi, lokalnimi in vsemi drugimi ozemeljskimi oblastmi.
- 51 Tretjič, v zvezi s ciljem, ki mu sledi člen 3(4) Priloge I k Uredbi št. 651/2014, je treba opozoriti, da je namen merila neodvisnosti – kot je bilo poudarjeno v točkah 33 in 34 te sodbe – zagotoviti ukrepe podpore, ki so namenjeni MSP, podjetjem, ki nimajo dostopa do virov, ki bi jim omogočali premostitev ovir, povezanih z njihovo majhnostjo. Javni subjeki in organi javnih oblasti lahko zaradi različnih sredstev, zlasti ekonomskih in finančnih, ki jih lahko uporabijo, ne glede na njihovo naravo ali način organizacije, podjetju omogočijo premostitev takih ovir.

- 52 Iz tega izhaja, da je treba pojem „javni organ“ iz navedene določbe razumeti tako, da zajema vse javne subjekte ali organe javnih oblasti, vključno z regionalnimi ali lokalnimi oblastmi in organi, ustanovljenimi posebej za zadovoljevanje potreb splošnega interesa, ki imajo pravno osebnost in jih bodisi neposredno bodisi posredno financirajo država, regionalne ali lokalne oblasti ali drugi javni organi.
- 53 V obravnavanem primeru mora zato predložitveno sodišče – v skladu s sodno prakso, navedeno v točki 42 te sodbe, ob upoštevanju nacionalnih določb, ki se uporabljajo in na katere se sklicujeta družba EuroNorm in Komisija, vendar njihova razlaga ni v pristojnosti Sodišča – ugotoviti, ali univerza v Tübingenu, visokošolska izobraževalna ustanova v Reutlingenu ter gospodarska in industrijska zbornica tega mesta izpolnjujejo ta merila.
- 54 Družba NMI TT je v zvezi s tem na obravnavi trdila, da je iz „Priročnika za uporabo o opredelitvi pojma MSP“, ki ga je objavila Komisija leta 2015, zlasti iz strani 19 tega dokumenta, razvidno, da univerza, ne glede na status, ki jim ga daje nacionalno pravo, po mnenju te institucije ni mogoče šteti za „javne organe“, za katere velja splošno pravilo o izključitvi iz člena 3(4) Priloge I k Uredbi št. 651/2014.
- 55 Vendar je treba najprej poudariti, da je v tem priročniku na strani 2 prav tako jasno in izrecno pojasnjeno, da „nima pravne moči in nikakor ne zavezuje Komisije [...], saj je priporočilo [iz leta 2003] edina avtentična referenca, ki omogoča določitev pogojev v zvezi s statusom MSP“. Tak nezavezujoč priročnik Sodišča še toliko bolj ne more zavezovati.
- 56 Vsekakor je treba ugotoviti, da Komisija na strani 19 tega priročnika v nasprotju s trditvami družbe NMI TT nikakor ne navaja, da univerze v nobenem primeru ne bi mogle spadati na področje uporabe splošnega pravila o izključitvi iz člena 3(4) Priloge I k Uredbi št. 651/2014, temveč zgolj opozarja na to, da za univerze – kot je razvidno že iz točk od 38 do 41 te sodbe – če so zajete s pojmom „javni organ“ v smislu te določbe, to pravilo ne velja, če niso povezane z zadevnim podjetjem v smislu člena 3(3) te priloge, ki je merilo, za katero je družba NMI TT na obravnavi sama priznala, da v tem primeru ni bilo izpolnjeno, kot izhaja iz točke 40 te sodbe.
- 57 Če bi predložitveno sodišče ugotovilo, da je eden ali več subjektov, navedenih v točki 53 te sodbe, javni organ v smislu člena 3(4) navedene priloge, je treba v odgovor na vprašanja, ki jih je v zvezi s tem postavilo predložitveno sodišče, še pojasniti, da za uporabo te določbe ni pomembno, ali osebe, ki so bile imenovane na predlog teh javnih organov, v zadevnem podjetju za svoje delo ne prejemajo plačila, če so bile te osebe kot člani tega javnega organa predlagane in imenovane, kar mora preveriti navedeno sodišče.
- 58 Zato je treba člen 3(4) Priloge I k Uredbi št. 651/2014 razlagati tako, da pojem „javni organ“ iz te določbe vključuje subjekte, kot so univerze in visokošolske izobraževalne ustanove ter gospodarska in industrijska zbornica, če so bili ti subjekti ustanovljeni s posebnim namenom zadovoljevanja potreb v splošnem interesu, imajo pravno osebnost in jih bodisi večinsko financirajo oziroma neposredno ali posredno nadzirajo država, regionalne ali lokalne oblasti oziroma drugi javni organi. Za uporabo navedene določbe ni pomembno, da osebe, imenovane na predlog teh javnih organov, v zadevnem podjetju za svoje delo ne prejemajo plačila, če so bile te osebe kot člani tega javnega organa predlagane in imenovane.

Obstoj nadzora v smislu člena 3(4) Priloge I k Uredbi št. 651/2014

- 59 V skladu s sodno prakso, navedeno v točki 44 te sodbe, je treba upoštevati besedilo člena 3(4) Priloge I k Uredbi št. 651/2014 ter sobesedilo, v katero je umeščen, in cilje, ki jim sledi ureditev, katere del je, da bi se ugotovilo, ali obstoj nadzora v smislu te določbe zahteva le, da imajo javni organi skupaj, pa čeprav posredno, vsaj 25 % kapitala ali glasovalnih pravic zadevnega podjetja v skladu

s statutom podjetja, ki izvaja neposredni nadzor nad njim, oziroma ali je treba poleg tega preučiti, ali lahko ti organi dejansko vplivajo in usklajujejo izvajanje glasovalnih pravic svojih predstavnikov, oziroma ali slednji dejansko upoštevajo interese teh organov.

- 60 Prvič, v zvezi z besedilom člena 3(4) Priloge I k Uredbi št. 651/2014 je treba ugotoviti, da se ta določba v skladu z uvodno izjavo 13 priporočila iz leta 2003, na katerem temelji ta priloga, kot je bilo navedeno v točkah 34 in 49 te sodbe, nanaša zgolj na stopnjo udeležbe javnih organov v kapitalu ali glasovalnih pravicah zadevnega podjetja, ne da bi bilo poleg tega omenjeno dejansko ravnanje teh organov oziroma njihovih predstavnikov.
- 61 Drugič, glede sobesedila, v katero je umeščena navedena določba, je treba ugotoviti, da člen 3 Priloge I k Uredbi št. 651/2014 za ugotovitev, ali je neko podjetje povezano z drugim podjetjem, izrecno določa, da je treba preučiti, ali ima prvo podjetje dejansko odločilen vpliv na drugo podjetje.
- 62 Natančneje, ta člen 3 v odstavku 3, drugi pododstavek, določa domnevo o neobstoju prevladujočega vpliva, če se investitorji iz njegovega odstavka 2, drugi pododstavek, ne vključujejo, neposredno ali posredno, v upravljanje zadevnega podjetja, „ne glede na svoje pravice kot delničarji podjetja“.
- 63 Nasprotno pa člen 3(3), četrti pododstavek, določa, da je kot povezana podjetja mogoče obravnavati tudi podjetja, ki so med seboj povezana preko fizične osebe ali skupine fizičnih oseb, ki delujejo usklajeno, da bi vplivale na komercialne odločitve zadevnih podjetij, sestavljajo enoten gospodarski subjekt, čeprav formalno niso v nobenem od razmerij iz člena 3(3), prvi pododstavek (glej v tem smislu sodbo z dne 27. februarja 2014, HaTeFo, C-110/13, EU:C:2014:114, točke 34, 35 in 39, in sklep z dne 11. maja 2017, Bericap, C-53/17, neobjavljen, EU:C:2017:370, točka 17).
- 64 Nasprotno pa je treba ugotoviti, da ta člen 3 v odstavku 4 ne vsebuje podobnih določb glede javnih organov, ki posamezno ali skupno nadzorujejo najmanj 25 % kapitala ali glasovalnih pravic drugega podjetja.
- 65 Vendar je treba opredelitev pojma „MSP“ v smislu Priloge I k Uredbi št. 651/2014, ker vodi do tega, da se podjetjem, na katera se nanaša ta pojem, po navadi podelijo ugodnosti na podlagi pravil, ki določajo izjeme od splošnih pravil, razlagati ozko (glej v tem smislu sodbo z dne 27. februarja 2014, HaTeFo, C-110/13, EU:C:2014:114, točka 32).
- 66 Tretjič, v zvezi s ciljem člena 3(4) Priloge I k Uredbi št. 651/2014 je treba navesti, da je namen te določbe v skladu z merilom neodvisnosti, na katerem med drugim temelji pojem „MSP“ v smislu te priloge, zagotoviti, kot je razvidno iz točk od 32 do 39 te sodbe, da lahko zadevno podjetje samostojno sprejema poslovne odločitve.
- 67 Položaj, za katerega je značilen obstoj strukturnih povezav med različnimi podjetji v smislu udeležbe ter glasovalnih pravic, izključuje možnost, da bi bilo ta podjetja mogoče opredeliti kot med seboj gospodarsko neodvisna, ker podjetju neodvisno od njegovega dejanskega ravnanja nudi možnost, da odločilno vpliva na sprejemanje odločitev drugega podjetja (glej po analogiji sodbo z dne 2. aprila 2009, Glücklich Brauerei, C-83/08, EU:C:2009:228, točke od 32 do 34).
- 68 Poleg tega je treba opozoriti, da je namen tako člena 3(4) Priloge I k Uredbi št. 651/2014 – kot izhaja zlasti iz uvodne izjave 30 te uredbe in uvodne izjave 13 priporočila iz leta 2003 – kot tudi same uredbe, ki določa izjemo za vrste pomoči, združljive z notranjim trgom, izboljšanje jasnosti upravnih postopkov in pravne varnosti, z zagotovitvijo učinkovitega in poenostavljenega spremljanja pravil o konkurenci na področju državnih pomoči (glej po analogiji sodbo z dne 29. julija 2019, Bayerische Motoren Werke in Freistaat Sachsen/Komisija, C-654/17 P, EU:C:2019:634, točka 141 in navedena sodna praksa).

- 69 Da se za ugotovitev, ali je podjetje upravičeno do ugodnejših pravil, ki na tem področju veljajo za MSP, upošteva zgolj stopnja udeležbe javnih organov v kapitalu ali glasovalnih pravicah tega podjetja, ne da bi bilo treba poleg tega preučiti, kako konkretno so ti organi ali njihovi predstavniki ravnali, lahko pristojnim organom očitno olajša uporabo splošnega pravila o izključitvi iz člena 3(4) Priloge I k Uredbi št. 651/2014.
- 70 Tako je iz besedila te določbe in tudi iz okvira, v katerega je umeščena, ter iz cilja, ki mu ta določba sledi, ter iz ureditve, katere del je, razvidno, da obstoj nadzora v smislu navedene določbe izhaja zgolj iz stopnje udeležbe javnih organov v kapitalu ali glasovalnih pravicah zadevnega podjetja.
- 71 Zato za obstoj takega nadzora zadostuje, da imajo takšni javni organi v skladu s statutom podjetja, ki izvaja neposredni nadzor nad zadevnim podjetjem, skupno, pa čeprav posredno, najmanj 25 % kapitala ali glasovalnih pravic zadevnega podjetja, ne da bi bilo treba poleg tega preučiti, ali lahko ti organi dejansko vplivajo in usklajujejo izvajanje glasovalnih pravic svojih predstavnikov, oziroma ali ti predstavniki dejansko upoštevajo interese navedenih organov.
- 72 Čeprav v obravnavanem primeru ni sporno, da ima fundacija NMI-Institut 88,8 % glasovalnih pravic v družbi NMI TT, je iz predložitvene odločbe razvidno, da statut fundacije NMI-Institut ne ureja vprašanja izvrševanja teh pravic.
- 73 Vendar iz členov 2, 7 in 13 tega statuta izhaja, da je svet fundacije – katerega člani so vsi trenutno člani uprave te družbe, kot izhaja iz razprave na obravnavi pred Sodiščem in kot je izrecno navedla sama družba NMI TT – zadolžen, na eni strani, za opredelitev načel, ki urejajo delo fundacije NMI-Institut, zlasti glede uporabe rezultatov raziskav in izvedbe raziskovalnih in razvojnih projektov, ter ima, na drugi strani, številne posvetovalne pristojnosti in pristojnosti za sprejemanje odločitev na področju načrtovanja vsebine in finančnega načrtovanja ter glede imenovanja, odpoklica in razrešitve upravnega odbora, ker je svet fundacije med drugim pooblaščen za to, da spremeni statut fundacije NMI-Institut in da jo ukine.
- 74 V teh okoliščinah se zdi, da so – pod pridržkom preverjanj, ki jih mora opraviti predložitveno sodišče, v skladu s sodno prakso, navedeno v točki 42 te sodbe – določbe statuta fundacije NMI-Institut takšne, da dajejo javnim organom zaradi prisotnosti njihovih predstavnikov v svetu fundacije posredno več kot 25 % glasovalnih pravic v družbi NMI TT.
- 75 Glede na vse zgornje ugotovitve je treba na vprašanja, ki jih je postavilo predložitveno sodišče, odgovoriti, da je treba člen 3(4) Priloge I k Uredbi št. 651/2014 razlagati tako, da ne nasprotuje nacionalni ureditvi, ki izključuje, da bi bilo podjetje mogoče šteti za MSP, če je organ podjetja, ki ima v lasti pretežni del kapitala tega podjetja, čeprav ni pooblaščen za njegovo vsakodnevno poslovanje, večinsko sestavljen iz članov, ki predstavljajo javne organe v smislu te določbe, tako da slednji že zaradi tega nad prvim podjetjem skupaj izvršujejo posredni nadzor v smislu te določbe, ob upoštevanju, da:
- na eni strani, naj bi pojem „javni organ“ iz te določbe vključeval subjekte, kot so univerze in visokošolske izobraževalne ustanove ter gospodarska in industrijska zbornica, če so bili ti subjekti ustanovljeni s posebnim namenom zadovoljevanja potreb v splošnem interesu, imajo pravno osebnost in jih bodisi večinsko financirajo oziroma neposredno ali posredno nadzirajo država, regionalne ali lokalne oblasti oziroma drugi javni organi, ne da bi bilo v zvezi s tem pomembno, ali osebe, ki so bile imenovane na predlog teh javnih organov, v zadevnem podjetju za svoje delo ne prejemajo plačila, če so bile te osebe kot člani tega javnega organa predlagane in imenovane, in

- na drugi strani, za obstoj takega nadzora zadostuje, da imajo takšni javni organi v skladu s statutom podjetja, ki izvaja neposredni nadzor nad zadevnim podjetjem, skupno, pa čeprav posredno, najmanj 25 % kapitala ali glasovalnih pravic zadevnega podjetja, ne da bi bilo treba poleg tega preučiti, ali lahko ti organi vplivajo in usklajujejo dejansko izvajanje glasovalnih pravic svojih predstavnikov, oziroma ali ti predstavniki dejansko upoštevajo interese navedenih organov.

Stroški

- ⁷⁶ Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (deseti senat) razsodilo:

Člen 3(4) Priloge I k Uredbi Komisije (EU) št. 651/2014 z dne 17. junija 2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgom pri uporabi členov 107 in 108 [PDEU] je treba razlagati tako, da ne nasprotuje nacionalni ureditvi, ki izključuje, da bi bilo podjetje mogoče šteti za malo ali srednje podjetje (MSP), če je organ podjetja, ki ima v lasti pretežni del kapitala tega podjetja, čeprav ni pooblaščen za njegovo vsakodnevno poslovanje, večinsko sestavljen iz članov, ki predstavljajo javne organe v smislu te določbe, tako da slednji že zaradi tega nad prvim podjetjem skupaj izvršujejo posredni nadzor v smislu te določbe, ob upoštevanju, da:

- na eni strani, naj bi pojem „javni organ“ iz te določbe vključeval subjekte, kot so univerze in visokošolske izobraževalne ustanove ter gospodarska in industrijska zbornica, če so bili ti subjekti ustanovljeni s posebnim namenom zadovoljevanja potreb v splošnem interesu, imajo pravno osebnost in jih bodisi večinsko financirajo oziroma neposredno ali posredno nadzirajo država, regionalne ali lokalne oblasti oziroma drugi javni organi, ne da bi bilo v zvezi s tem pomembno, ali osebe, ki so bile imenovane na predlog teh javnih organov, v zadevnem podjetju za svoje delo ne prejemajo plačila, če so bile te osebe kot člani tega javnega organa predlagane in imenovane, in
- na drugi strani, za obstoj takega nadzora zadostuje, da imajo takšni javni organi v skladu s statutom podjetja, ki izvaja neposredni nadzor nad zadevnim podjetjem, skupno, pa čeprav posredno, najmanj 25 % kapitala ali glasovalnih pravic zadevnega podjetja, ne da bi bilo treba poleg tega preučiti, ali lahko ti organi vplivajo in usklajujejo dejansko izvajanje glasovalnih pravic svojih predstavnikov, oziroma ali ti predstavniki dejansko upoštevajo interese navedenih organov.

Podpisi